

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДУ «ІНСТИТУТ ЕПІДЕМІОЛОГІЇ ТА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ
ім. Л.В. ГРОМАШЕВСЬКОГО НАМН УКРАЇНИ»
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ МІКРОБІОЛОГІВ,
ЕПІДЕМІОЛОГІВ ТА ПАРАЗИТОЛОГІВ ІМЕНІ Д.К. ЗАБОЛОТНОГО»
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ІНФЕКЦІОНІСТІВ»
УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ У М. КИЄВІ

ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ СУЧАСНОСТІ. БІОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ТА БІОЗАХИСТ

Матеріали науково-практичної конференції,
присвяченої щорічним «Читанням»
пам'яті академіка Л.В. Громашевського
та 120-річчю ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб
ім. Л.В. Громашевського Національної академії
медичних наук України»
(Київ, 12–13 жовтня 2016 року)

За редакцією проф. В.І. Задорожної, д-ра мед. наук Т.А. Сергесвої

51	<i>Максименко О.В., Кислик О.М., Марциновська В.А., Андріанова І.В.</i> НОВА СТРАТЕГІЯ ТЕСТУВАННЯ НА ВІЛ-ІНФЕКЦІЮ В УКРАЇНІ: ПЕРЕДУМОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ	69
53	<i>Малиш Н.Г.</i> ГОСТРІ КИШКОВІ ІНФЕКЦІЇ В УКРАЇНІ: ЕПІДЕМІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ	70
54	<i>Маричев І.Л., Брижата С.І., Процап О.І., Світа В.М., Демчишина І.В.</i> СТАН ЗАХВОРЮВАНOSTІ З КОРУ ТА КРАСНУХИ СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ	72
56	<i>Марієвський В.Ф.</i> ОСНОВНІ КРИТЕРІЇ РОЗРОБКИ ДЕЗІНФЕКТОЛОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРОТИДІЇ ІНФЕКЦІЯМ, ПОВ'ЯЗАНИМ З НАДАННЯМ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ	74
57	<i>Марієвський В.Ф., Вишнякова Г.В.</i> ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ НАПРЯМІВ ЗАПОБІГАННЯ ФОРМУВАННЯ РЕЗИСТЕНТНИХ ФОРМ БАКТЕРІЙ ДО ДЕЗІНФЕКЦІЙНИХ ЗАСОБІВ	76
59	<i>Маркович І.Г.</i> ДО ПИТАННЯ ПРО МЕДИЧНУ ДОПОМОГУ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ІНФЕКЦІЙНИМИ ХВОРОБАМИ	78
60	<i>Матвєєва О.В., Васильєва В.А., Баикатова Т.І., Саєнко В.М., Підлісна І.В.</i> БЕЗПЕКА ВАКЦИН ОПВ ТА ІПВ, ЩО ЗАСТОСУВАЛИСЬ ПРИ ПРОВЕДЕННІ КАМПАНІЇ ДОДАТКОВОЇ ІМУНІЗАЦІЇ ПРОТИ ПОЛІОМІЄЛІТУ В УКРАЇНІ	80
61	<i>Матіяш А.В., Трихліб В.І., Ткачук С.І., Марушенко К.Ю., Антоненко Л.П.</i> ПРОЯВИ ВІЛ-ІНФЕКЦІЇ/СНІДУ У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ	81
63	<i>Нартов П.В., Чумаченко Т.О., Макскуль Т.С., Бережна А.В.</i> РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕПІДЕМІЧНОГО ПРОЦЕСУ ГОСТРИХ КИШКОВИХ ІНФЕКЦІЙ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ	83
65	<i>Нгуєн І.В., Марциновська В.А.</i> ДИНАМІКА ВИЯВЛЕННЯ ВІЛ-ПОЗИТИВНИХ ОСІБ ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ В УКРАЇНІ ЗА ПЕРІОД 2005–2015 РОКИ	84
66	<i>Нехороших З.М., Джуртубаєва Г.М., Галаєв О.В., Пилипенко Н.В., Проци- шина Н.М., Єгорова О.О., Видайко Н.Б., Загоруйко М.О.</i> ІНДИКАЦІЯ ТА ІДЕНТИФІКАЦІЯ <i>F. TULARENSIS</i> НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ МОЛЕКУЛЯРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	86
68	<i>Оперчук Н.І., Задорожна В.І.</i> ЕПІДЕМІЧНА СИТУАЦІЯ З ГРВІ ТА ГРИПУ В КІРОВОГРАДСЬКІЙ ОБЛАСТІ: ЕПІДСЕЗОН 2015–2016 рр.	87
	<i>Палій В.Г., Дудар А.О., Палій Д.В., Павлюк С.В., Яцула О.В.</i> НОВІТНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ АНТИСЕПТИЧНИХ ПРЕПАРАТІВ	89

П.В. Нартов, Т.О. Чумаченко, Т.Є. Макскуль, А.В. Бережна

РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕПІДЕМІЧНОГО ПРОЦЕСУ ГОСТРИХ КИШКОВИХ ІНФЕКЦІЙ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

КЗОЗ Обласна клінічна інфекційна лікарня, м. Харків, Україна

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

Актуальність. Гострі кишкові інфекції (ГКІ) зберігають одне з провідних місць серед інфекційної захворюваності населення Харківської області і щороку перевищують середні по Україні показники, що обумовлює актуальність цієї групи інфекцій.

Мета дослідження – оцінка сучасної епідемічної ситуації щодо захворюваності на ГКІ у Харківській області.

Методи дослідження. У роботі застосований епідеміологічний метод, використані дані епідеміологічного та мікробіологічного моніторингу ГКІ в Харківській області за 2013–2015 роки.

Отримані результати. За період, що аналізується, серед населення Харківської області зареєстровано 22924 випадків ГКІ. Захворюваність на ГКІ населення Харківської області зростає з 267,9 на 100 тис. населення в 2013 р. до 286,1 на 100 тис. населення в 2015 р. та перевищувала на 15,1–24,9% середні по Україні показники. Перевищення відбувалось за рахунок захворюваності на сальмонельоз, шигельоз та гастроентероколіти з встановленим збудником. Серед захворілих питома вага дитячого населення склала 75,3%. Однак щороку в Харківській області реєструється близько 2000 випадків ГКІ серед дорослих. Враховуючи часто легкій перебіг захворювання у дорослих, слід звернути увагу на велику кількість невиявлених випадків, які грають певну роль як джерела інфекції для дітей.

В структурі захворюваності на ГКІ в Харківській області переважали гастроентероколіти з встановленим збудником, їх питома вага в середньому склала 53,7%. На долю сальмонельозів та гастроентероколітів із невстановленим збудником припадало близько 20,0% (20,2% та 19,1% відповідно). Питома вага шигельозів дорівнювала 7,0%.

Аналіз структури захворюваності на ГКІ за етіологічним фактором в динаміці виявив тенденцію до зменшення питомої ваги хворих на сальмонельоз (з 23,7% у 2013 р. до 18,4% у 2015 р.) та шигельоз (з 7,1% у 2013 р. до 6,5% у 2015 р.). За рахунок покращення лабораторної діагностики ГКІ частка хворих на гастроентероколіти з встановленим збудником збільшилась (з 49,2% у 2013 році до 57,3% у 2015 році). У зв'язку з несвоєчасними зверненнями за медичною допомогою та самолікуванням на догоспітальному етапі питома вага гастроентероколітів з невстановленим збудником серед дорослого населення Харківської області за 2013–2015 роки в середньому склала 49,2%.

Переважає більшість дорослого населення Харківської області (у 2013 р. – 70,3%; у 2014 р. – 69%; у 2015 р. – 71%) перебувала на лікуванні в КЗОЗ Обласна клінічна інфекційна лікарня, яка є єдиним спеціалізованим закладом для обстеження та лікування дорослих з ознаками інфекційних хвороб. Аналіз даних КЗОЗ Обласна клінічна інфекційна лікарня за 2013–2015 роки виявив покращення результатів етіологічної розшифровки гастроентероколітів. Так, частка верифікованих ГКІ збільшилась з 43,7% у 2013 р. до 47,0% у 2015 р. Значну роль в цьому відіграло покращення лабораторної діагностики гастроентероколітів із встановленим збудником більш ніж на 10%, питома вага гастроентероколітів з встановленим збудником збільшилась з 26,8% у 2013 р. до 37,3% у 2015 р.

Висновки. Сучасна епідемічна ситуація щодо захворюваності на ГКІ у Харківській області характеризується високою інтенсивністю епідемічного процесу. Питома вага дорослого населення серед захворілих складає близько 25,0%. В структурі захворюваності на ГКІ переважають гастроентероколіти з встановленим збудником, сальмонельоз та шигельоз. Покращення якості лабораторної діагностики хворих з ознаками ГКІ та верифікації збудників ГКІ дає можливість своєчасного призначення етіотропного лікування та надає об'єктивну оцінку розвитку епідемічного процесу гострих кишкових інфекцій в області. Для профілактики ГКІ слід активізувати санітарно-просвітницьку роботу серед населення та контроль закладів громадського харчування.

І.В. Нгуєн, В.А. Марциновська

ДИНАМІКА ВИЯВЛЕННЯ ВІЛ-ПОЗИТИВНИХ ОСІБ ЗА МІСЦЕМ ПРОЖИВАННЯ В УКРАЇНІ ЗА ПЕРІОД 2005–2015 РОКИ

ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб
ім. Л.В. Громашевського НАМН України», м. Київ

Актуальність. Сучасна епідемічна ситуація з ВІЛ-інфекції в Україні поки що не дає підстав стверджувати про суттєве зниження тягаря епідемії в країні – вона продовжує поширюватися серед загального населення за рахунок збільшення епідемічної значимості статевого шляху передачі ВІЛ та провідної ролі у поширенні збудника представників груп підвищеного ризику щодо інфікування ВІЛ.

За період 1987–2015 рр. в Україні отримано 479358 ВІЛ-позитивних результатів за даними лабораторних досліджень, офіційно зареєстровано 280358 випадків ВІЛ-інфекції серед громадян України, у тому числі 84045 випадків захворювання на СНІД та 38457 випадків смерті від захворювань, зумовлених СНІДом.

Стано
ребувало 1
лення), у т

Мета
осіб за міс

Мето
ведено за

«Звіт про
циту люди

Отри
ризують і

важно по
ної терито

дення АТ

Аналі
роком вон

офіційно
інфекції, у

нових вип
22,7% у 20

Таб

Роки	20
Місто	82
Село	17
Місто	83
Село	14

Висн
грамами
СНІДу д
міграція
привели
винної п
нальному

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДУ «ІНСТИТУТ ЕПІДЕМІОЛОГІЇ ТА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ
ім. Л.В. ГРОМАШЕВСЬКОГО НАМН УКРАЇНИ»
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ МІКРОБІОЛОГІВ,
ЕПІДЕМІОЛОГІВ ТА ПАРАЗИТОЛОГІВ ІМЕНІ Д.К. ЗАБОЛОТНОГО»
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ІНФЕКЦІОНІСТІВ»
УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ У М. КИЄВІ

ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ СУЧАСНОСТІ. БІОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ТА БІОЗАХИСТ

Матеріали науково-практичної конференції,
присвяченої щорічним «Читанням»
пам'яті академіка Л.В. Громашевського
та 120-річчю ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб
ім. Л.В. Громашевського Національної академії
медичних наук України»
(Київ, 12–13 жовтня 2016 року)

За редакцією проф. В.І. Задорожної, д-ра мед. наук Т.А. Сергеевої

Підп. до друку 30.09.2016 р. Формат 70×100 1/16.
Папір офсетний № 1. Гарнітура «Таймс». Офс. друк
Зам. № 3754/16. Наклад 250.

«СПД ФО «Коломіцин В.Ю.»
03179, м. Київ, вул. Котельникова, 95
Тел./факс (044) 501-35-69
Свідоцтво про державну реєстрацію
В02 № 257914 від 09.12.2002 р.